

ملاک های ازدواج موفق، از منظر قرآن کریم

قرآن کریم و اسلام برای رسیدن به موفقیت در تمام زمینه ها توصیه هایی ارزنده ارائه کرده اند. دانستن ملاک ازدواج و انتخاب همسر در قرآن یعنی قدم اصلی برای ساخت یک زندگی مشترک موفق و پایدار.

قرآن کریم و اسلام برای رسیدن به موفقیت در تمام زمینه ها توصیه هایی ارزنده ارائه کرده اند. دانستن ملاک ازدواج و انتخاب همسر در قرآن یعنی قدم اصلی برای ساخت یک زندگی مشترک موفق و پایدار.

به گزارش نصر، ملاک ازدواج موفق می تواند دهها و یا شاید صدها گزینه در بر داشته باشد ولی آیا داشتن یک زندگی مشترک موفق و دلخواه ملاک های اصلی باید مادی باشند یا معنویات هم می تواند دخیل باشد؟ با توجه به اهمیتی که همسر در زندگی دارد و آثاری که بر آن مترتب است و نقشی که هر یک از زن و مرد در آن دارند، می بایست برای انتخاب همسر ملاک ها و دستورالعمل هایی وجود داشته باشد تا افراد با توجه به آن ملاک ها، همسر مورد نظر خود را انتخاب نمایند و سعادت دنیا و آخرت را به دست آورند. در ازدواج، افراد دارای سلیقه های مختلفی هستند و هر شخصی برای خود ملاک هایی در نظر می گیرد، اما از نظر قرآن کریم، و سنت ملاک های مورد توجه است. توصیه ها و ملاک ازدواج در قرآن به شرح زیر است:

1. اسلام و ایمان:

یکی از شرایط انتخاب همسر که در واقع شریک زندگی است، اسلام و بُعد مذهبی عقیدتی فرد می باشد. زن و مرد می بایست در این امر هم فکر و هم عقیده باشند و اگر یکی از آن ها مشرک باشد، عقد و ازدواج آن ها باطل خواهد بود.

قرآن کریم، به صراحت این مطلب را بیان می کند و می فرماید مرد مسلمان هرگز حق ندارد با زن مشرک ازدواج کند، همین طور از ازدواج زنان مسلمان با مردان کافر منع کرده است و این نکته را یادآوری کرده است که ازدواج مردان مسلمان با کنیزان مسلمان بهتر است از ازدواج با زنان آزاده ی مشرک و همین طور ازدواج زنان مسلمان با بردگان مسلمان بهتر است از ازدواج با مردان مشرک است: «وَلَا تَنْكِحُوا الْمُشْرِكَةَ حَتَّىٰ تُؤْمِنَ وَلِلْأُمَّةِ الْمُؤْمِنَةِ حَيْرٌ مِّنْ مُّشْرِكَةٍ وَلَا أُعْجَبْتُمْ وَلَا تَنْكِحُوا الْمُشْرِكِينَ حَتَّىٰ يُؤْمِنُوا وَلِعَبْدٌ مُّؤْمِنٌ خَيْرٌ مِّنْ مُّشْرِكٍ وَلَا أُعْجَبْتُمْ [1]؛ با زنان مشرک ازدواج نکنید، تا این که ایمان بیاورند و کنیز با ایمان از زن مشرک بهتر است، اگرچه آن زن مشرک (از لحاظ زیبایی) مایه شگفتی شما باشد و به مردان مشرک زن ندهید تا این که ایمان بیاورند و بنده با ایمان از مرد مشرک بهتر است، اگرچه آن مرد مشرک مایه شگفتی شما باشد.»

در ادامه، حکمت حرمت ازدواج با مشرکان را بیان کرده است، می فرماید: «... أُولَئِكَ يَدْعُونَ إِلَى التَّار... [2]؛ آن ها به آتش دوزخ می خوانند.» چرا که مسیر مشرک یک مسیر انحرافی است، مسیری است که به ظلمت و تباهی و جهنم ختم می شود.

در مقابل آن ها، مسیر افراد مؤمن بهشت، رحمت، مودت و غفران است: «وَاللَّهُ يَدْعُوا إِلَى الْجَنَّةِ وَالْمَغْفِرَةِ يَذِيهِ» [3] در آیه ی شریفه، دعوت خداوند و مسیر او به جای دعوت و مسیر افراد مؤمن است، به جهت این که مؤمنین همه دعوت های آن ها، بلکه تمام شئون زندگی آن ها در مسیر خداوند تبارک و تعالی است. مسیر افراد مؤمن با مسیر افراد مشرک تفاوت اساسی و فاحشی دارد، مسیر فکری عقیدتی رفتاری آن ها مختلف است، چگونه با ازدواج که یک وحدت و یگانگی لازم دارد و همراه با رحمت و مودت است، جمع شود. بنابراین یگانگی و وحدت که در ازدواج مطرح است با اختلاف عقیده و مذهب هرگز جمع نخواهد شد، نه تنها در دین و مذهب می بایست یکی باشند، بلکه در اخلاق هم می بایست، در یک مسیر باشند و در یک جهت حرکت کنند.

به همین جهت است که در روایات تأکید شده که زن و مرد باید «هم کفو» یکدیگر باشند و هم کفو مؤمن را افراد مؤمن و با ایمان دانسته است.

از پیامبر اکرم - صلی الله علیه و آله و سلم - ، سؤال شد که کفو چیست و چه کسانی کفو یکدیگر هستند؟ فرمود: «المؤمنون بعضهم اكفاء بعض».

دانستن ملاک ازدواج در قرآن یعنی قدم اصلی برای ساخت یک زندگی مشترک موفق و پایدار.

2. هم سنخ بودن در پاکدامنی:

از نظر قرآن کریم، فطرت و طبیعت پاکی که به گناهان آلوده نشده، طالب پاکی است؛ چنین فطرت و طبعی جز مجذوب پاکی نمی شوند و جز پاکی را به خود جذب نمی کند: «الْخَيْثَاتُ لِلْخَيْثِينَ وَالْخَيَّاتُونَ لِلْخَيَّاتَاتِ وَالطَّيِّبَاتُ لِلطَّيِّبِينَ وَالطَّيِّبُونَ لِلطَّيِّبَاتِ» [5]؛ زن های پلید برای مردهای پلید و مردهای پلید برای زن های پلید و مردان پاک برای مردان پاک و مردان پاک برای زنان پاکند.»

مراد از خبیث بودن که دسته ای از زنان و مردان را متصف به آن کرده است یا طیب بودن دسته دیگر، همان جنبه های عفت و ناموسی است و لاابالی بودن نسبت به تقیدات مذهبی، اخلاقی و ناموسی است این معنای اولی آیه است، اما از نظر ملاک و علت معنای وسیعی دارد که منحصر به آلودگی و پاکی جنسی نیست، بلکه هرگونه ناپاکی فکری، عملی و زبانی را شامل می شود.

3. تواضع، توبه، عبادت خداوند، اطاعت فرمان خدا:

قرآن کریم، در سوره ی تحریم، شش وصف از برای همسران خوب اشاره کرده و می فرماید: «... مُسْلِمَاتٍ مُّؤْمِنَاتٍ قَانِتَاتٍ تَائِبَاتٍ عَائِدَاتٍ سَائِحَاتٍ تَيِّبَاتٍ وَأَبْكَارًا» [6]؛ همسرانی مسلمان، مؤمن، متواضع، توبه کار، عابد، اطاعت کننده ی فرمان خدا ...»

شخصی که می خواهد خانه و خانواده مسلمان و با ایمانی را بنا نهد، باید قبل از هر چیز همسر مسلمان و پاکدامنی را جستجو کند وگرنه بنای خانواده مسلمان و ساختار جامعه ی اسلامی مدّت ها به تأخیر می افتد و به زودی بنیان و اساس آن سست و ناپایدار و بسیار متزلزل و آسیب پذیر می گردد.

4. ایمان و عمل صالح:

« مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيَاةً طَيِّبَةً » [7]؛ هر کس (از مرد یا زن) کار شایسته کند و مؤمن باشد، به طور قطع او را با زندگی پاکیزه ای حیات (حقیقی) بخشیم.»

5. تقوا:

« يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ » [8]؛ ای مردم! ما شما را از مرد و زن آفریدیم و شما را ملت ملت و قبیله قبیله گردانیدیم تا با یکدیگر شناسایی متقابل حاصل کنید، هر آینه گرامی ترین شما نزد خدا پرهیزگارترین شماست.»

امام صادق - علیه السلام - ، در روایتی درباره ی همسر خوب می فرماید: هرگاه کسی از شما قصد ازدواج کرد، سزاوار است دو رکعت نماز بخواند و خدا را بخواند که همسری عقیف و امین، بادیانت و متواضع و حافظ ناموس و اسرار... نصیب وی نماید. [9]

خلاصه آن که، دین مبین اسلام، در انتخاب همسر فوق العاده توجه دارد و پیروان خود را به دقت و احتیاط لازم دعوت نموده است.